

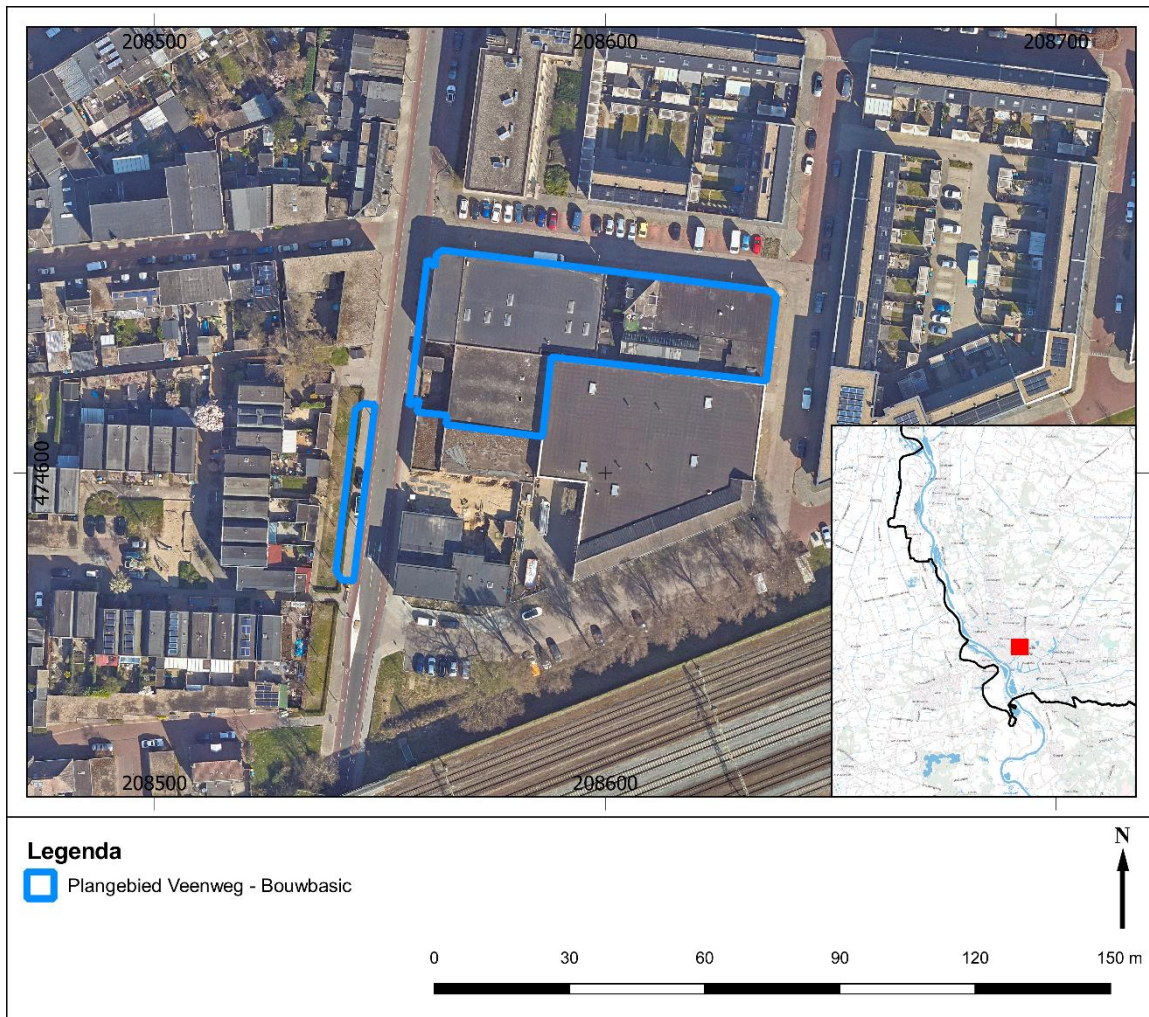
Quickscan Veenweg- Bouwbasic

Auteur: D. Oogink
Datum: 31-08-2023
Adviesnr.: 1245

Inleiding

Dit document bestaat uit een analyse van de aanwezige kennis over de ondergrond van het plangebied Veenweg – Bouwbasic en een archeologisch advies over de locatie. Hierbij wordt bepaald of archeologische vervolgstappen nodig zijn of dat de archeologische verwachting naar mening van het bevoegd gezag al voldoende vaststaat.

De aanleiding voor de quickscan is de intentie om de locatie aan de Veenweg opnieuw te ontwikkelen; hierbij worden diverse bodemingrepen voorzien (nieuwbouw en sanering). In het document wordt de archeologische verwachting in kaart gebracht. Hierbij vormen de archeologische beleidskaart, de achterliggende archeologische verwachtingskaart en reeds uitgevoerde onderzoeken de basis en wordt vooral gekeken naar welke wijzigingen er in de verwachting zijn opgetreden sinds het opstellen van de voorgenoemde kaarten. Door geplande ingrepen uit te zetten tegen de vernieuwde archeologische verwachting, kan een specifiek advies bij de voorliggende ingrepen worden gegeven.

Afb. 1: Ligging van het plangebied op de luchtfoto van 2022.

Huidig gebruik

Het plangebied bestaat op dit moment uit een braakliggend terrein en een openbare weg (zie Afb. 1). Op het braakliggend terrein bevonden zich voorheen industriële bedrijfspanden, deze zijn reeds gesloopt. Bij het aanleggen (en eventueel slopen) van deze panden kan verstoring van het bodemarchief zijn ontstaan.

Uit bouwtekeningen is gebleken dat de bebouwing aan Weseperstraat 15 – 17 (incl. latere uitbouwen) op poeren was gefundeerd. Uit historische luchtfoto's blijkt dat aan Veenweg 67 twee opeenvolgende bouwwerken hebben gestaan, hiervan zijn geen bouwtekeningen achterhaald. Toevalligerwijs zijn de, bij sloopwerkzaamheden blootgelegde, funderingen van het meest recente bouwwerk wel zichtbaar op de luchtfoto uit 2023 en streetview. Hieruit blijkt dat dit pand op stroken was gefundeerd. Bij de aanleg van poeren- en strokenfunderingen ontstaat doorgaans beperkte verstoring van het bodemarchief. Tussen poeren en stroken kan het archeologisch bodemarchief nog (grotendeels) intact zijn gebleven, hiervan is mogelijk sprake in het plangebied. Bovendien hebben de eventueel in het plangebied aanwezige ophogingspakketten (zie **Landschap en bodem**) mogelijk een afdekkende functie gehad, waardoor eventueel aanwezige archeologische resten minder kwetsbaar zijn (geweest) voor bodemingrepen. Een kanttekening hierbij is dat de funderingswijze van het voorgaande bouwwerk aan Veenweg 67 niet bekend is.

Waarschijnlijk is de verstoring van het archeologisch bodemarchief, bij aanleg van de bedrijfspanden, dus beperkt gebleven. Bij ondergrondse sloopwerkzaamheden, bijvoorbeeld aan funderingen, kan het bodemarchief echter ook verstoord zijn geraakt. Het is op dit moment niet duidelijk in hoeverre sloopwerkzaamheden daadwerkelijk verstoring van het bodemarchief hebben veroorzaakt.

Aard en consequenties plan

Ter hoogte van de gesloopte panden wordt nieuwbouw ontwikkeld, voorafgaand hieraan dient een groot deel van het plangebied gesaneerd te worden. Daarnaast wordt aan de Veenweg een kleine zone als parkeerplaats ingericht. Op dit moment bestaat nog enige onduidelijkheid over de daadwerkelijke aard en omvang van bodemingrepen. Vooralsnog bestaan de volgende uitgangspunten:

- Saneringswerkzaamheden vinden plaats op de percelen bij Weseperstraat 15 – 17 en Veenweg 67.¹ Vooralsnog geldt als uitgangspunt dat het hele oppervlak van deze percelen (ca. 2.026 m²) tot 1,0 m -mv. wordt gesaneerd, zodat een ca. 1 m dikke, schone leeflaag wordt gecreëerd. Bij het saneren van het plangebied zal dus een oppervlak van ca. 2.026 m² tot 1 m -mv. worden verstoord. Overige bodemingrepen vallen binnen hetzelfde oppervlak en reiken vermoedelijk niet (veel) dieper (zie hieronder). Derhalve gelden het oppervlak en de diepte van de ingrepen van de sanering als uitgangspunt bij de toetsing op **Het gemeentelijk archeologiebeleid**.
- Ter hoogte van de toekomstige woningen worden vermoedelijk ca. 1 m diepe bouwkuipen uitgegraven. De woonblokken hebben een oppervlak van ca. 779,30 m², dit oppervlak valt geheel binnen de zone die gesaneerd wordt. Aangezien op de bouwtekening een fundering met zeer beperkte diepte staat weergegeven, wordt rekening gehouden met de mogelijkheid dat onder de woonblokken een fundering op palen wordt aangelegd. Indien dit het geval is zal verstoring (afhankelijk van palengrid en -diepte) voor een deel dieper reiken dan 1 m -mv.
- Achter de woonblokken worden bergingen aangelegd. Bergingen krijgen een oppervlak van ca. 87 m² en een fundering van min. 0,7 m -mv. Dit oppervlak valt eveneens in geheel binnen de zone die gesaneerd wordt.
- Bij de woonblokken worden kolken en HWA-riool(uitlopers) aangelegd. De diepte en breedte van de aanleg sleuven hiervoor is nog niet bekend. Aangezien het om de uitlopers van het riool gaat, wordt verondersteld dat deze middels een ca. 1 m brede en ca. 0,8 – 1,0 m diepe sleuf worden aangelegd.² Het aan te leggen riool heeft een lengte van ca. 172 m. Dit betekent dat de aanleg van het riool een oppervlak van ca. 172 m² tot 1 m -mv. verstoord. Dit oppervlak valt ook geheel binnen de zone die gesaneerd wordt.

¹ Kadastrale gemeente Deventer, sectie B, nummers 15419, 15420, 15667 en 15668

² Vermeulen, 2014, 5.

- Een kleine zone aan de Veenweg wordt bestemd als parkeerplaats. Deze zone maakt reeds onderdeel uit van de bestaande weg en ter plaatse zal waarschijnlijk reeds een cunet zijn aangelegd. Eventuele bodemingrepen bij het transformeren van dit wegdeel naar een parkeerplaats zullen waarschijnlijk beperkt blijven tot het bestaande cunet. Zodoende veroorzaken deze bodemingrepen geen substantiële, nieuwe verstoring aan het bodemarchief.

Op het moment van schrijven zijn de daadwerkelijke aard en omvang van bodemingrepen die gepaard gaan met de herontwikkeling van het plangebied nog niet geheel bekend. Vooralsnog gelden de volgende uitgangspunten: In de zone die gesaneerd wordt en daarna bestemd is voor nieuwbouw zullen bodemingrepen een oppervlak van ca. 2.026 m² tot 1,0 -mv. verstoren. Voorziene werkzaamheden in de zone die bestemd wordt als parkeerplaats (aan de Veenweg), zullen geen substantiële verstoring veroorzaken. Bodemingrepen die gepaard gaan met saneringen en (daarna) nieuwbouw overschrijden de vrijstellingsgrenzen van dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 2', ter plaatse geldt een meldingsplicht.

Samenvatting advies en actiepunten

De locatie Veenweg – Bouwbasic kent in het geldende bestemmingsplan de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 2'. Deze dubbelbestemming is gebaseerd op de middelmatige archeologische verwachtingswaarde ter plaatse. Op het moment van schrijven zijn de daadwerkelijke aard en omvang van bodemingrepen die gepaard gaan met de herontwikkeling van het plangebied nog niet geheel bekend. Vooralsnog gelden de volgende uitgangspunten: In de zone die gesaneerd wordt en daarna bestemd is voor nieuwbouw zullen bodemingrepen een oppervlak van ca. 2.026 m² tot 1,0 -mv. verstoren. Voorziene werkzaamheden in de zone die bestemd wordt als parkeerplaats (aan de Veenweg), zullen geen substantiële verstoring veroorzaken. Bodemingrepen die gepaard gaan met saneringen en (daarna) nieuwbouw overschrijden de vrijstellingsgrenzen van dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 2', ter plaatse geldt een meldingsplicht.

Bij een meldingsplicht kan aan de vergunning de voorwaarde worden verbonden dat de start van de werkzaamheden wordt gemeld bij het bevoegd gezag en dat de initiatiefnemer gelegenheid moet bieden tot het doen van een archeologische waarneming tijdens de bouwwerkzaamheden.

Op basis van de quickscan en nabij uitgevoerde onderzoeken kan gesteld worden dat het plangebied op de randzone van de fluviatiele terrasrest ligt en dat ter plaatse een kleine(re) kans is op het aantreffen van archeologische resten (zie **Landschap en bodem**). Daarnaast reiken voorziene bodemingrepen (max. 1,0 m -mv.) niet tot in de archeologisch relevante lagen (zie **Aard en consequenties plan** en **Landschap en bodem**). Derhalve wordt het niet zinvol geacht om een waarneming uit te voeren. Indien diepere bodemingrepen plaatsvinden, betreft het vermoedelijk het schroeven van funderingspalen. Daarbij bestaat geen gelegenheid voor het uitvoeren van een waarneming. Gezien het hele bovenstaande wordt geadviseerd om af te zien van een meldingsplicht en de voorziene bodemingrepen zonder verdere archeologische voorwaarden uit te laten voeren.

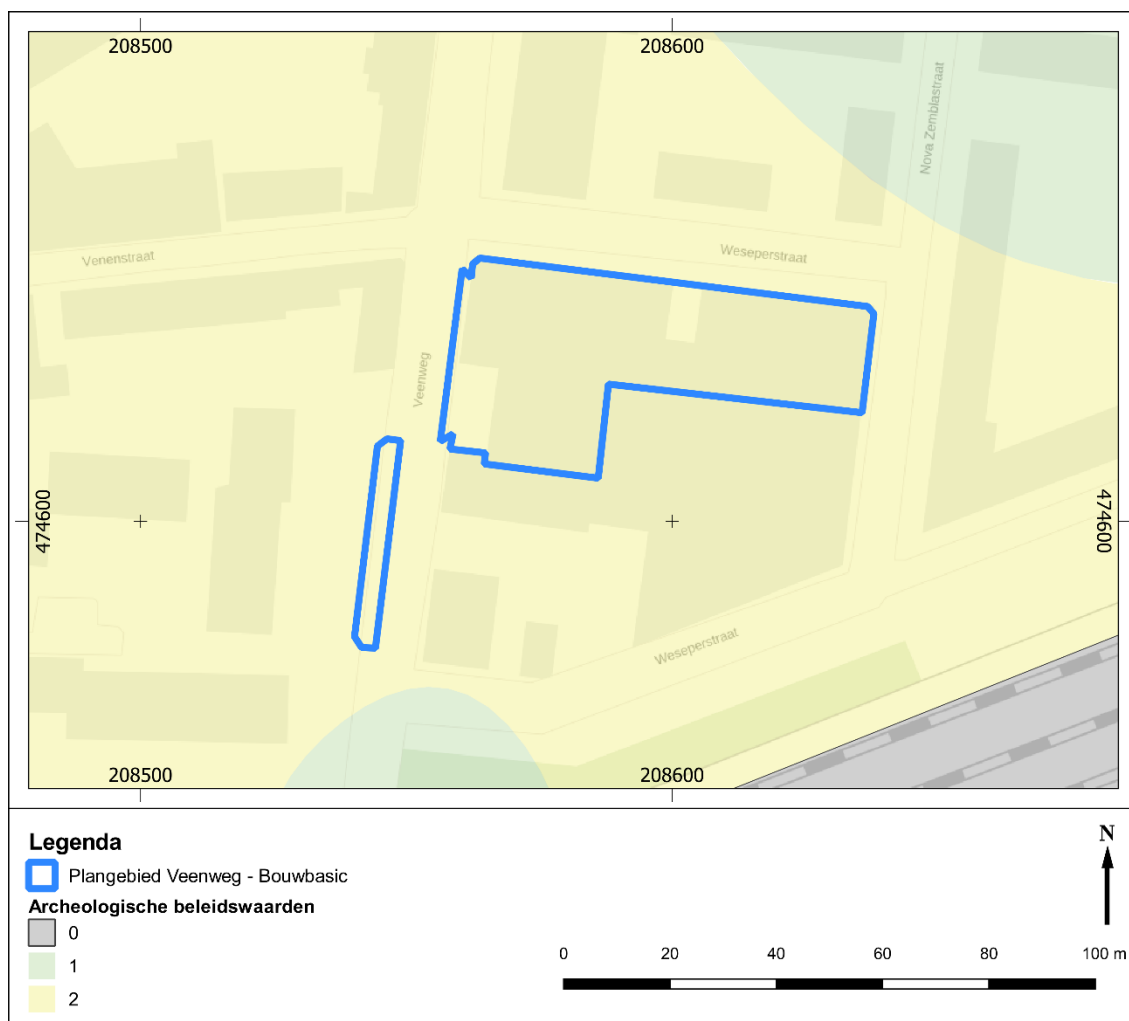
- ❖ **Actiepunt:** Geadviseerd wordt om af te zien van de meldingsplicht en voorziene bodemingrepen zonder archeologische voorwaarden uit te laten voeren.

Indien de plannen wijzigen en/of sprake is van onvoorziene, diepere bodemingrepen dient het plan opnieuw getoetst te worden.

Het gemeentelijk archeologiebeleid

In 2015 is door de gemeenteraad het archeologiebeleid van de gemeente Deventer vastgesteld in de vorm van een beleidskaart en een onderbouwing.³ Het archeologiebeleid wordt zo nodig tussentijds geactualiseerd, om de door het bevoegd gezag in een selectiebesluit vrijgegeven gebieden op de beleidskaart op te nemen. De archeologische beleidskaart vormt de basis voor de dubbelbestemmingen 'Waarde – Archeologie' zoals die bestemmingsplannen zijn gehanteerd. De archeologische verwachtingen die een gebied heeft, wordt vertaald naar beleidswaarden. In een bestemmingsplan worden deze vertaald naar dubbelbestemmingen 'Waarde – Archeologie'. In bestemmingsplannen worden dubbelbestemmingen 'Waarde – Archeologie' opgenomen voor de gebieden die op de beleidskaart een beleidswaarde 2 of hoger kennen

De locatie aan de Veenweg kent op de archeologische beleidskaart een beleidswaarde 2 (zie Afb. 2). In het bestemmingsplan 'Chw bestemmingsplan Deventer stad en dorpen deel B' (vastgesteld) en 'Chw bestemmingsplan 'Veenweg 67 – Weseperstraat 15 en 17' (concept) is dit vertaald naar de dubbelbestemming "Waarde – Archeologie 2'.

Afb. 2: Het plangebied op de archeologische beleidskaart van de gemeente Deventer.

Op gronden met de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 2' geldt een onderzoekplicht voor bodemingrepen groter dan 2.500 m² en dieper dan 0,5 m onder het maaiveld. Eveneens geldt dat er een meldingsplicht wordt gehanteerd voor bodemingrepen tussen 1.000 m² en 2.500 m² en dieper dan 0,5 m onder maaiveld. Een ingreep is vergunningsplichtig indien deze groter is dan 1.000 m² en dieper dan 0,5 m onder maaiveld gaat.

³ Vermeulen, 2015.

Conclusie

Vooralsnog geldt als uitgangspunt dat voorziene bodemingrepen in de zone die gesaneerd wordt en bestemd is voor nieuwbouw een oppervlak van 2.026 m² tot 1,0 m -mv. verstoren. Voorziene werkzaamheden in de zone die bestemd wordt als parkeerplaats aan de Veenweg, zullen geen substantiële verstoring veroorzaken. Bodemingrepen die gepaard gaan met sanering en nieuwbouw overschrijden de vrijstellingsgrenzen van dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 2', ter plaatse geldt een meldingsplicht.

Bij een meldingsplicht kan aan de vergunning de voorwaarde worden verbonden dat de start van de werkzaamheden wordt gemeld bij het bevoegd gezag en dat de initiatiefnemer gelegenheid moet bieden tot het doen van een waarneming tijdens de bouwwerkzaamheden.

Regime	≥0 m2	> 5 m2	> 10 m2	> 40 m2	> 100 m2	> 200 m2	> 500 m2	> 1000m2	> 2500 m2	> 10000 m2	Diepte Vrijstelling
Waarde 0	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	n.v.t.
Waarde 1	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Melding	0,5 m
Waarde 2	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Melding	Onderzoek	Onderzoek	0,5 m
Waarde 3	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Melding	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	0,5 m
Waarde 4	Geen	Geen	Geen	Geen	Melding	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	0,5 m
Waarde 5	Geen	Geen	Melding	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	0,3 m
Waarde 6	Geen	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	0,3 m
Waarde 7	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	0,3 m

Geen:

Bij bouwwerkzaamheden zullen aan de omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk of bouwwerken geen archeologische voorwaarden worden verbonden.

Ook is hier op basis van archeologie nooit een Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden nodig.

Meldingsplicht:

Bij bouwwerkzaamheden zal aan de omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk of bouwwerken een archeologische meldingsplicht worden verbonden.

Bij werkzaamheden die de bodem verstoren en niet samenhangen met een omgevingsvergunning bouwen is hier op basis van archeologie een Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden nodig. Ook hieraan zal alleen een meldingsplicht worden gekoppeld.

Bij een meldingsplicht dient de aanvrager de gemeente Deventer minimaal vijf dagen voor de aanvang van de werkzaamheden op de hoogte te brengen en de gelegenheid te bieden voor een archeologische waarneming. Deze waarneming kent een korte doorlooptijd en is voor rekening van de gemeente. Er kunnen echter geen stilstandskosten in rekening worden gebracht.

Indien blijkt dat de aanvraag deel uitmaakt van een groter plan dat in stukken wordt geknipt, zullen de verschillende deelaanvragen als één geheel worden behandeld.

Onderzoek:

Bij bouwwerkzaamheden wordt aan de omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk of bouwwerken de verplichting tot onderzoek of behoud van de mogelijk aanwezige archeologische resten verbonden.

Bij werkzaamheden die de bodem verstoren en niet samenhangen met een omgevingsvergunning bouwen is hier op basis van archeologie een Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden nodig. Ook hieraan zal de verplichting tot het doen van archeologisch onderzoek of het behoud van de resten worden verbonden.

Indien blijkt dat de aanvraag deel uitmaakt van een groter plan dat in stukken wordt geknipt, zullen de verschillende deelaanvragen als één geheel worden behandeld.

Onderbouwing archeologische verwachting

Landschap en bodem

Het natuurlijk landschap van de gemeente Deventer bestaat grotendeels uit dekzand. De basis van het landschap wordt gevormd door een Pleistoceen rivierlandschap. Als gevolg van opeenvolgende sedimentatie en erosie door afwisselend wind en water is in het pleniglaciaal (73.000 – 12.500 BP) een terrassenlandschap ontstaan. In het laat glaciaal (12.500 – 10.000 BP) is over dit terrassenlandschap als gevolg van (vaak lokale) verstuiwing in de laatste ijstijd een pakket (jong) dekzand afgezet. Deze laag stuifzand vormde op de terrassen en in de oude rivierdalen kenmerkende ruggen en koppen, die goed geschikt waren voor akkerbouw. Vaak waren de dekzandruggen al vanaf de prehistorie door mensen in gebruik. De lagergelegen delen zijn veel minder intensief gebruikt, en werden vaak pas in de volle of late middeleeuwen en nieuwe tijd bewoond.

Op de geomorfologische kaart van de gemeente Deventer is het plangebied gesitueerd op een fluviatiele terrasrest met rivierklei en een plaggendek. Deze terreinvormen stonden vanaf het holoceen aanvankelijk onder invloed van (lokale) beken en rivieren. Lokaal konden daarlangs natuurlijke hoogtes (bv. rivierduin- of dekzandkoppen) voorkomen. Dergelijke hoogtes konden in de prehistorie aantrekkelijk zijn voor tijdelijke menselijke activiteit (jacht e.d.) of bewoning (indien groot genoeg). Tussen de 4de en 7de eeuw n. Chr. brak de IJssel door; vanaf dat moment stonden dit soort terreinvormen veelal onder invloed van de rivier. Op dit type terrasrest zijn vanaf dat moment oeverafzettingen (IJsselklei) ontstaan. Als gevolg hiervan kan het oorspronkelijke reliëf genivelleerd zijn; als sprake zou zijn van natuurlijke hoogtes kunnen deze afgedekt of verspoeld zijn geraakt. Indien dergelijke hoogtes zijn afgedekt, zijn dit soort locaties (met een hoge prehistorische verwachting) zonder een fysisch geografische detailsituatie niet specifiek te achterhalen. Indien dergelijke hoogtes verspoeld zijn geraakt, zijn archeologische resten van vóór het ontstaan van de IJssel niet langer intact. Na het doorbreken van de IJssel en het afzetten van sediment kunnen op de IJsselklei bemestings- of ophogingsdekken en boerderijen zijn ontstaan.

Fysisch geografische situatie T&D terrein

Op het voormalig T&D terrein heeft verkennend booronderzoek en aansluitend proefsleuvenonderzoek plaatsgevonden. Hierbij is de fysisch geografische situatie in het gebied beschreven: Ter plaatse was sprake van drie terreinvormen: een fluviatiele terrasrest, de randzone daarvan (op de overgang naar een kronkelwaard) en een doorbraakgeul. De terrasrest is gesitueerd in het noordelijk en westelijk terreindeel en wordt doorsneden door de doorbraakgeul, de randzone van de terrasrest ligt in het zuidelijk en oostelijk terreindeel.⁴ Op het terrein bleek geen sprake van lokale, hoge terreinvormen zoals rivierduin- of dekzandkoppen (zie hierboven). Op het terrein bleek wel sprake van een plaggendek (ca. 40 cm) op de IJsselafzettingen. Op het plaggendek ligt gemiddeld een ca. 1 m dik 20ste-eeuws ophogingspakket.⁵

Het onderscheid tussen de fluviatiele terrasrest en de bijhorende randzone is voor de quickscan relevant: Vanaf de fluviatiele terrasrest naar de randzone loopt het oorspronkelijke reliëf sterk af: van ca. 4,35 – 5,2 (gem. 4,75) m + NAP naar ca. 3,25 – 4,35 m + NAP. Aangezien het reliëf op de terrasrest hoger ligt dan in de randzone, wordt verwacht dat eventueel aanwezige archeologische resten zich vooral daar concentreren. De kans op bewoningssporen (m.u.v. akkerlagen) in de lagere, nattere randzone lijkt gering(er). Het onderscheid tussen de terreinvormen kan middels een indicatieve noordoost-zuidwest georiënteerde lijn doorgetrokken worden naar het plangebied. Hieruit kan voorzichtig geconcludeerd worden dat in het plangebied grotendeels sprake is van de randzone (lage verwachting, diep archeologisch niveau). Een klein deel van het plangebied (noordwesthoek) zal vermoedelijk op de daadwerkelijke terrasrest gelegen zijn (hogere verwachting, minder diep sporenniveau).

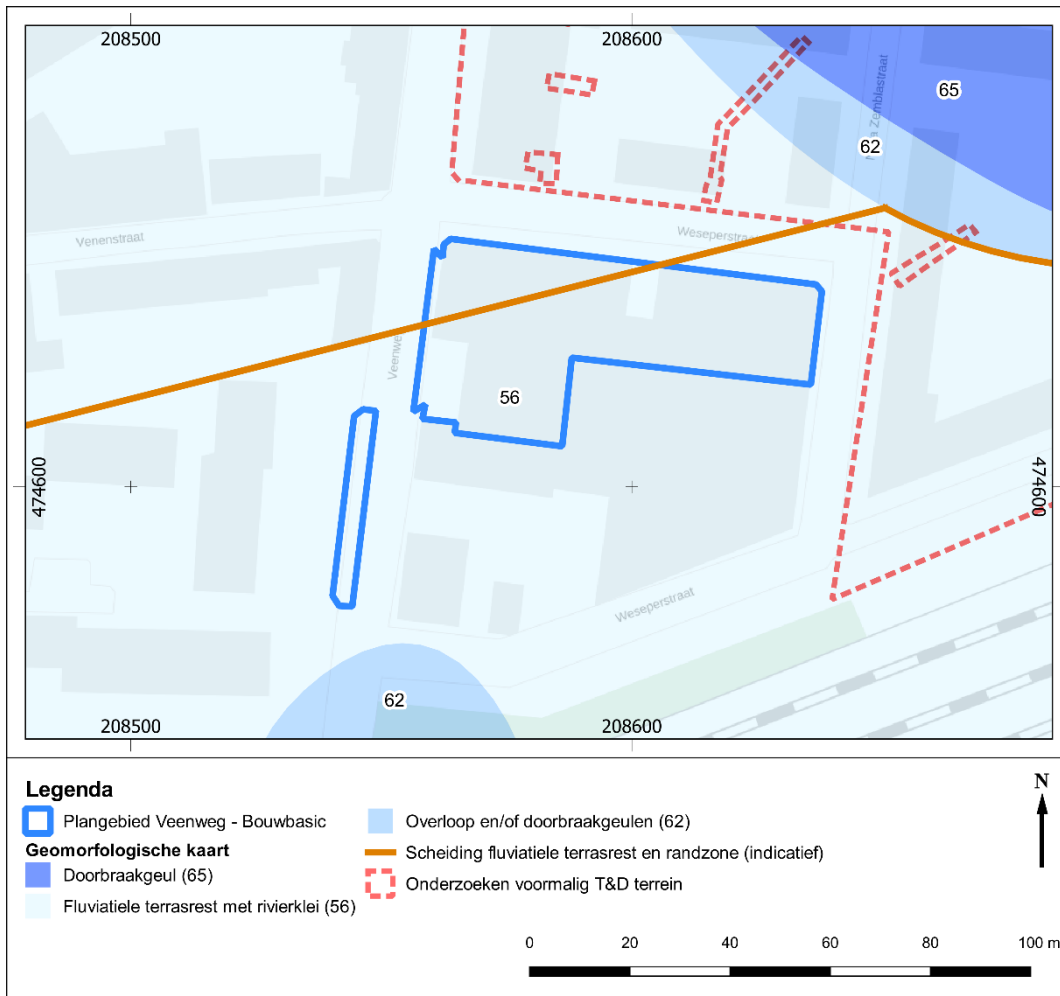
⁴ Miedema, 2011.

⁵ Mittendorff, 2013, 14 – 16.

Verkennd booronderzoek plangebied

In het plangebied is een verkennend booronderzoek uitgevoerd. Bij het onderzoek zijn inhoudelijke kanttekening te plaatsen, derhalve is dit niet door het bevoegd gezag goedgekeurd. Desalniettemin kan boordata uit het onderzoek gebruikt worden voor het verscherpen van de fysisch geografische detailsituatie:

Tijdens het onderzoek is geconcludeerd dat een groot deel van de bodem tot ca. 175 – 2,80 m -mv. (gem. ca. 2,1 m -mv.) is verstoord én dat daaronder een afgegraven rivierduin lag. Hierbij is echter geen rekening gehouden met de fysisch geografische detailsituatie op het voormalig T&D terrein. Vermoedelijk zijn alle boringen in het plangebied in de randzone van de fluviatiele terrasrest gezet. Waarschijnlijk is daarboven geen sprake van (substantiële) verstoring -of een afgegraven rivierduin-, maar van het 20ste-eeuwse ophogingspakket (al dan niet met plaggendek), zoals ook op het T&D terrein.

Afb. 3: Het plangebied op de geomorfologische kaart van de gemeente Deventer, met daarbij de archeologische onderzoeken op het voormalig T&D terrein en de indicatieve scheiding tussen de fluviatiele terrasrest en randzone.

Historisch kader

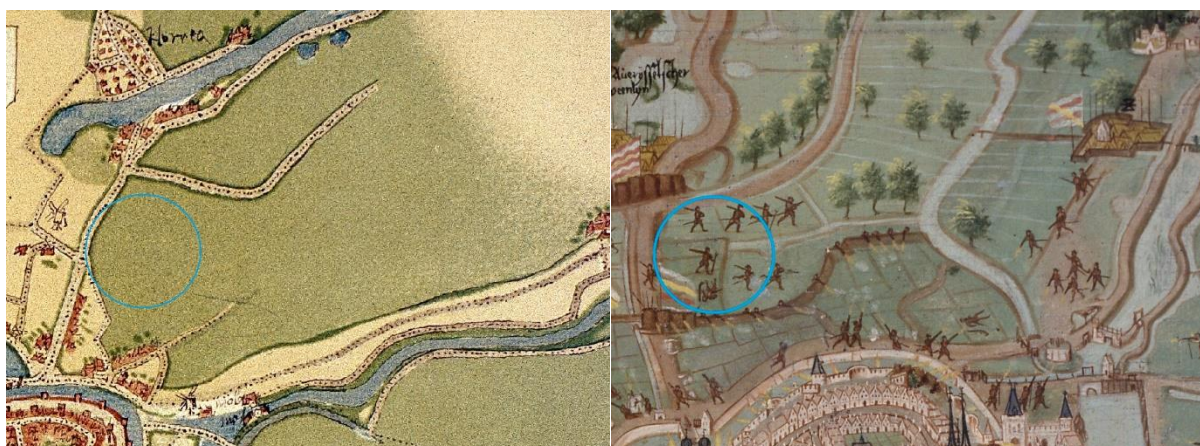
Het plangebied ligt in de noordelijke hoek van een gebied dat bekend stond als 'De Veenen'. Het gebied wordt voor het eerst vermeld in de stadsrekeningen van 1344. Vermoedelijk is het gebied kort na aanleg van de St. Jurriënskade (1345) ontgonnen. Het merendeel van het gebied werd vermoedelijk middels sloten en een wetering ontgonnen, mogelijk vormde het plangebied hier echter een uitzondering op (zie hierna). Een ieder die grond in 'De Veenen' bezat diende zelf de ontwatering te regelen. Verder diende men gezamenlijk de wetering en diverse dijken in het gebied te onderhouden.⁶

Het gebied is voor het eerst zichtbaar op de stadsplattegrond van Jacob van Deventer (1560). De groene kleur van het gebied duidt waarschijnlijk op gebruik als weide, dit wijst doorgaans op nattere, laaggelegen gebieden (zie Afb. 4). Mogelijk lag het plangebied echter in een relatief hooggelegen gedeelte van 'De Veenen', dit blijkt o.a. uit het Schilderij van het Beleg van Rennenberg (1578):

Op het schilderij lijken de meeste percelen in het gebied door middel van sloten, die op en wetering uitkomen, van elkaar gescheiden te zijn. Dit sluit aan bij het beeld dat bekend is over 'De Veenen'. In het plangebied lijken percelen echter door middel van bruine lijnen gescheiden te worden. Dergelijke lijnen lijken elders op het schilderij te wijzen op hoger gelegen akkergrond. Dit kan erop wijzen dat het gebied ten opzichte van de rest van 'De Veenen' relatief hoog lag. Archeologisch onderzoek op het voormalig T&D terrein onderstreept dit vermoeden (zie **Landschap en bodem**). Op het schilderij is verder geen bebouwing in het plangebied weergegeven, wel lijkt het terrein tussen een kampement en een wal of loopgraaf te liggen. Dit kan erop wijzen dat rond het plangebied enkele gevechtshandelingen hebben plaatsgevonden (zie Afb. 4).

De Hottingerkaart (1773 – 1794) geeft een minder gedetailleerd beeld dan het Schilderij van het Beleg van Rennenberg. Desalniettemin duidt deze kaart er eveneens op dat op dat moment ook geen sprake was van bebouwing (zie Afb. 5). Uit de kadastrale kaart van 1832 blijkt dat eveneens. Het plangebied en de directe omgeving zijn beschreven als bouwland en horen bij 'de Deventer Enk' (zie Afb. 6).

Aan het eind van de Tweede Wereldoorlog maakten de geallieerden luchtfoto's van de stad en maakten ze militaire overlegvellen met daarop de bekende Duitse verdedigingswerken (*Defence Overprints*). Zowel op de luchtfoto's als de *Defence Overprints* staan geen duidelijk herkenbare militaire elementen weergegeven. Het plangebied ligt echter wel dicht bij het spoor, hiervan is bekend dat dit in de Tweede Wereldoorlog herhaaldelijk is gebombardeerd. Een strook van ca. 150 m aan weerszijde van dit deel van het spoor is derhalve gekarteerd als een zone met een verhoogd risico op het aantreffen van NGE's (niet-gesprongen explosieven) uit de Tweede Wereldoorlog. Het plangebied is op de Munitie-risicokaart van de gemeente Deventer dan ook aangemerkt als **Verdacht** op aanwezigheid van Ontploffbare Oorlogsresten (OO).⁷

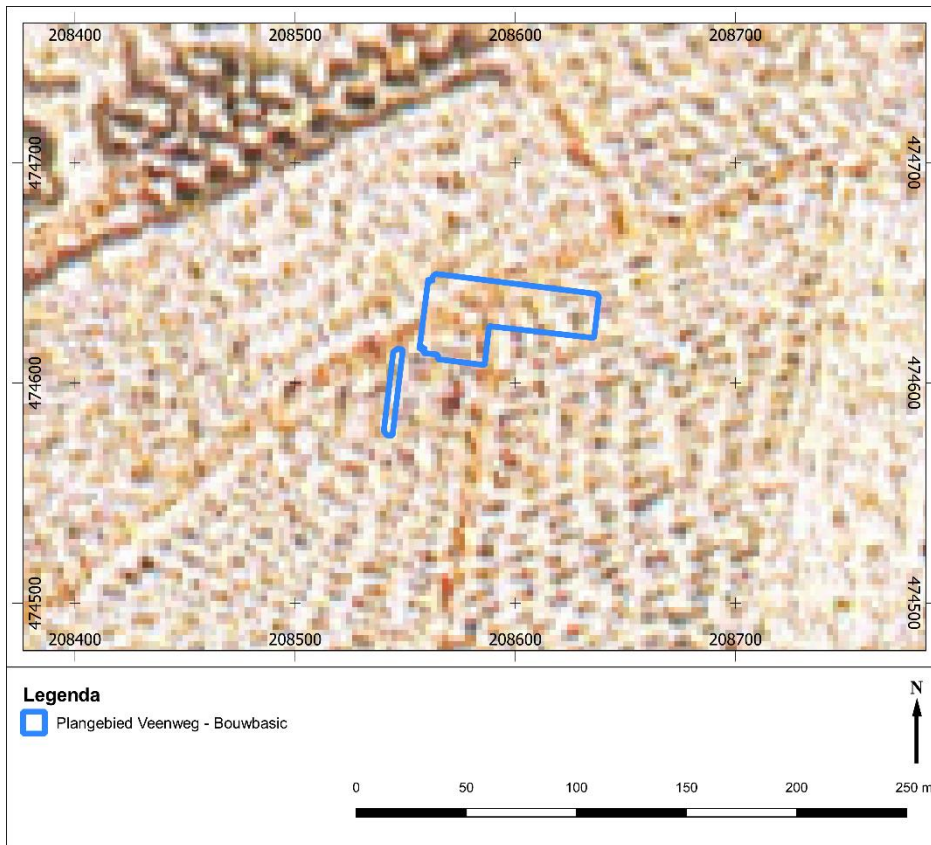

Afb. 4: Plangebied (ongeveer) op de kaart van Jacob van Deventer (1560) (links) en het Schilderij van het Beleg van Rennenberg (1578) (rechts). Op de kaarten is te zien dat de omgeving ('De Veenen') relatief nat is.

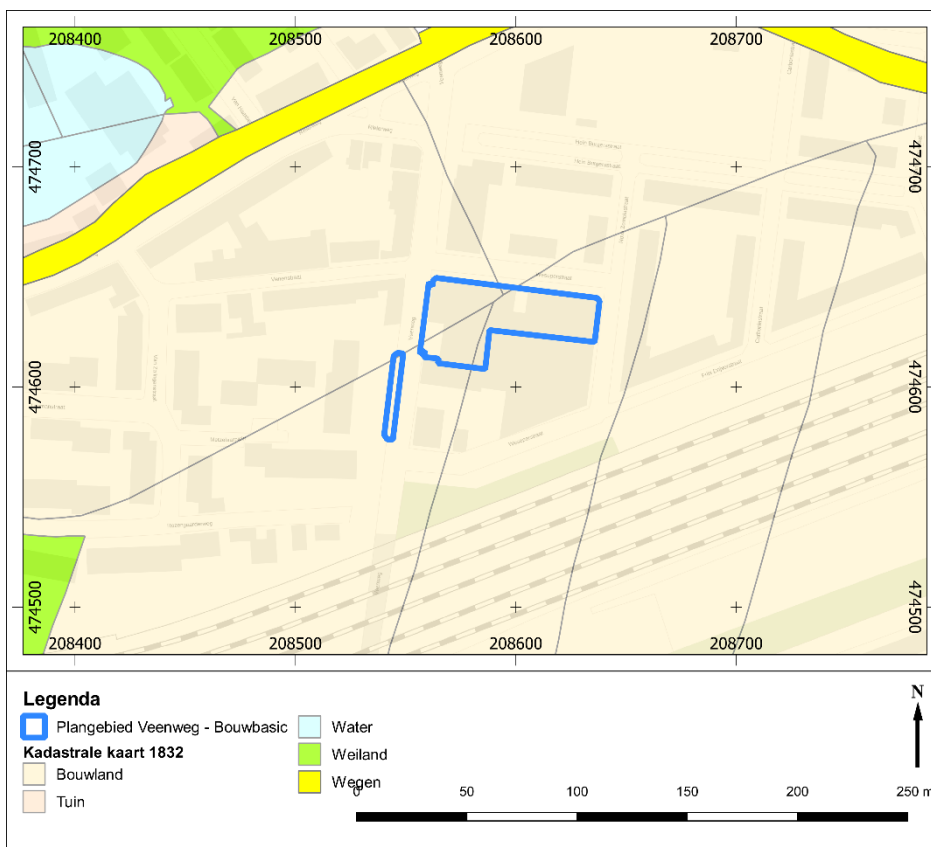
⁶ Vermeulen, Gerritsen & Mittendorff, 2010, 28.

⁷ Van Oers, 2014.

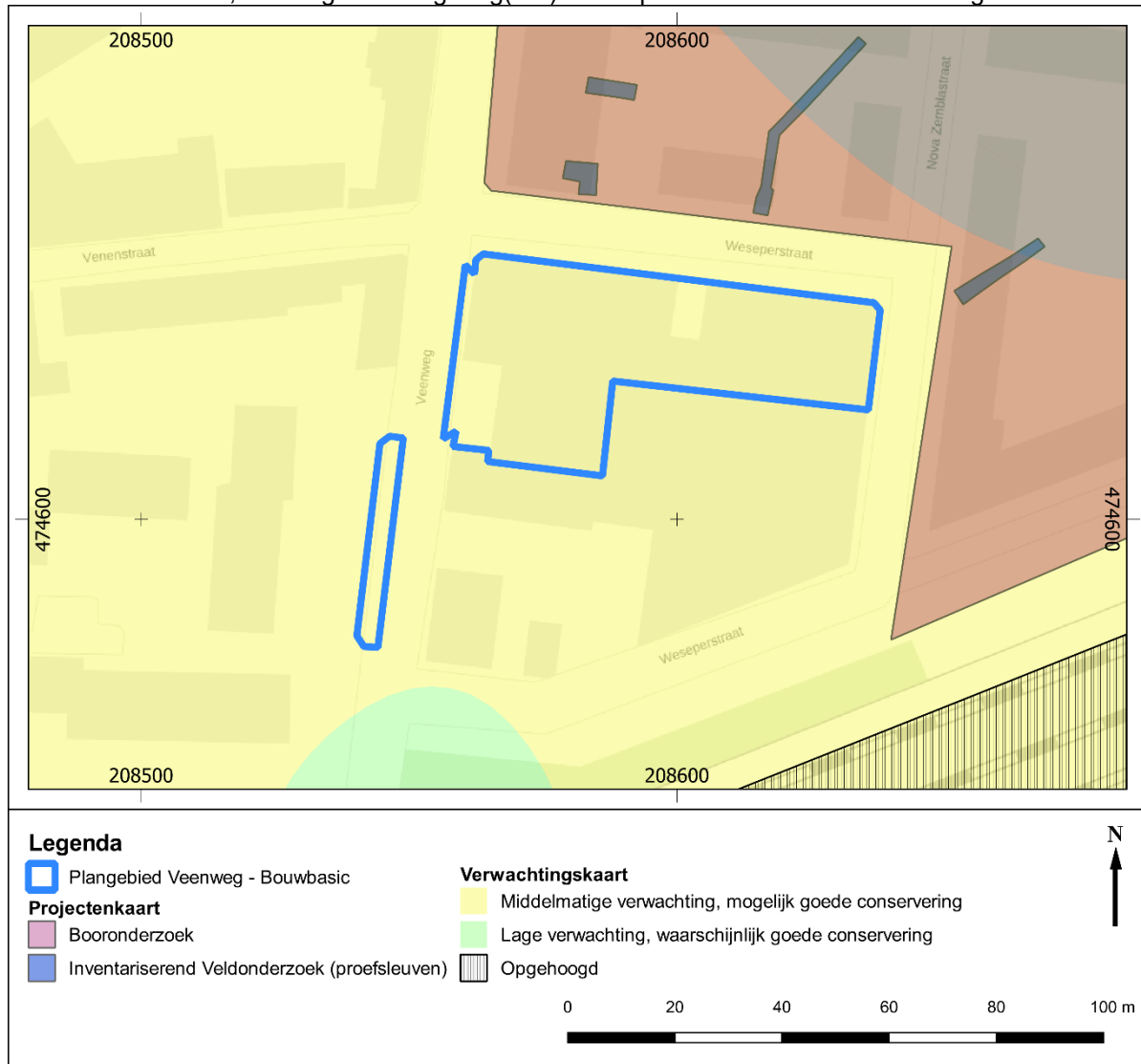
Afb. 5: Plangebied op de Hottingerkaart (1773 - 1794). Op de kaart is geen bebouwing zichtbaar.

Afb. 6: Plangebied op de kadastrale kaart (1832). Het plangebied hoort bij een uitgestrekt bouwland; 'De Deventer Enk'.

Eerder uitgevoerd onderzoek/ bekende archeologische waarden

De geomorfologische context op de geomorfologische kaart van het gebied is op de archeologische verwachtingskaart vertaald naar een middelmatige archeologische verwachting (zie Afb. 7). Deze verwachting geldt met name voor resten vanaf de middeleeuwen, echter kunnen resten uit de prehistorie en Romeinse tijd niet uitgesloten worden. Op basis van verkennend booronderzoek en aansluitend proefsleuvenonderzoek op het voormalig T&D terrein kan de fysisch geografische context aangescherpt worden: in het grootste deel van het plangebied is vermoedelijk sprake van een randzone van een fluviaal terrasrest, aldaar geldt een gering(ere) kans op het aantreffen van archeologische resten.

Afb. 7: Het plangebied op de archeologische verwachtingskaart van de gemeente Deventer.

Specifieke archeologische verwachting gebied

De locatie kent op basis van fysisch geografische context een lage tot middelmatige archeologische verwachting. Het plangebied kan waarschijnlijk opgedeeld worden in een fluviatiele terrasrest en de randzone daarvan. Gezien het substantiële reliëfverschil tussen beide terreinvormen worden eventueel aanwezige archeologische resten met name op de terrasrest verwacht. De kans op bewoningssporen (m.u.v. akkerlagen) in de lager gelegen, vrij natte randzone lijkt gering(er). Het grootste deel van het plangebied ligt waarschijnlijk in deze randzone (lagere verwachting). Ter plaatse wordt het archeologisch sporenniveau op ca. 3,25 – 4,35 m + NAP verwacht, dit is ca. 2,0 – 3,1 m -mv. Naar verwachting ligt de noordwesthoek van het plangebied op de daadwerkelijke terrasrest (hogere verwachting). Ter plaatse wordt het archeologisch sporenniveau op ca. 4,35 – 5,2 (gem. 4,75) m + NAP verwacht, dit is ca. 1,15 – 2,0 (gem. 1,6) m -mv.

Binnen het plangebied dient daarnaast rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van niet-gesprongen munitie, Ontplofbare Oorlogsresten etc.

De locatie Veenweg – Bouwbasic kent in het geldende bestemmingsplan de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 2'. Deze dubbelbestemming is gebaseerd op de middelmatige archeologische verwachtingswaarde ter plaatse. Op het moment van schrijven de daadwerkelijke aard en omvang van bodemingrepen die gepaard gaan met de herontwikkeling van het plangebied nog niet geheel bekend. Vooralnog gelden de volgende uitgangspunten: In de zone die gesaneerd wordt en daarna bestemd is voor nieuwbouw zullen bodemingrepen een oppervlak van ca. 2.026 m² tot 1,0 -mv. verstoren. Voorziene werkzaamheden in de zone die bestemd wordt als parkeerplaats (aan de Veenweg), zullen geen substantiële verstoring veroorzaken. Bodemingrepen die gepaard gaan met saneringen en (daarna) nieuwbouw overschrijden de vrijstellingsgrenzen van dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 2', ter plaatse geldt een meldingsplicht.

Bij een meldingsplicht kan aan de vergunning de voorwaarde worden verbonden dat de start van de werkzaamheden wordt gemeld bij het bevoegd gezag en dat de initiatiefnemer gelegenheid moet bieden tot het doen van een archeologische waarneming tijdens de bouwwerkzaamheden.

Op basis van de quickscan en nabij uitgevoerde onderzoeken kan gesteld worden dat het plangebied op de randzone van de fluviatiele terrasrest ligt en dat ter plaatse een kleine(re) kans is op het aantreffen van archeologische resten (zie **Landschap en bodem**). Daarnaast reiken voorziene bodemingrepen (max. 1,0 m -mv.) niet in de archeologisch relevante lagen (zie **Aard en consequenties plan en Landschap en bodem**). Derhalve wordt het niet zinvol geacht om een waarneming uit te voeren. Indien diepere bodemingrepen plaatsvinden, betreft het vermoedelijk het heien van funderingspalen. Daarbij bestaat geen gelegenheid voor het uitvoeren van een waarneming. Gezien het hele bovenstaande wordt geadviseerd om af te zien van een meldingsplicht en de voorziene bodemingrepen zonder verdere archeologische voorwaarden uit te laten voeren.

❖ **Actiepunt: Geadviseerd wordt om af te zien van de meldingsplicht en voorziene bodemingrepen zonder archeologische voorwaarden uit te laten voeren.**

Indien de plannen wijzigen en/of sprake is van onvoorziene, diepere bodemingrepen dient het plan opnieuw getoetst te worden. Hierbij zal een nieuw

Literatuur

Puijenbroek, van, F.P.J. & M. Verboom – Jansen, 2016. *Deventer, Veenweg. Gemeente Deventer (OV). Een Archeologisch Bureauonderzoek (BO) en Inventariserend Veldonderzoek (IVO), verkennende fase* (Transect-rapport 1370).

Miedema, F. R. P. M., 2011. *Deventer. Plangebied Thomassen & Drijver Terrein. Bureauonderzoek en Inventariserend veldonderzoek (karterende fase)* (BAAC rapport V-11.0154).

Mittendorff, E., 2013. *Inventariserend onderzoek voormalig Thomassen & Drijver terren te Deventer* (project 416) (Interne Rapportage Archeologie Deventer 63), Deventer.

Oers, M.S. van, 2014. *Historisch vooronderzoek naar de aanwezigheid van conventionele explosieven ter plaatse van gehele grondgebied van de gemeente Deventer* (projectnummer 0414GPR3402.2), Amsterdam.

Vermeulen, B., Mittendorff, S. Gerritsen & E.S. Mittendorff, 2010. *Op het knooppunt van eeuwen. Archeologisch en historisch onderzoek naar de Deventer vestingwerken op de locaties Emmaplein, Boreelkazerne en Hoornwerk* (Rapportages Archeologie Deventer 31), Deventer.

Vermeulen, B., 2014. *Uitvoeringsregeling archeologiebeleid I. Kabels & leidingen in de binnenstad van Deventer* (Interne Rapportages Archeologie Deventer 79), Deventer.

Vermeulen, B., 2015. *Onderbouwing vrijstellingsgrenzen Archeologie. Van verwachting naar beleid.* (Interne Rapportages Archeologie Deventer 74), Deventer.

Lijst van kaarten en afbeeldingen

Afb. 1: Ligging van het plangebied op de luchtfoto van 2022.	1
Afb. 2: Het plangebied op de archeologische beleidskaart van de gemeente Deventer.	4
Afb. 3: Het plangebied op de geomorfologische kaart van de gemeente Deventer, met daarbij de archeologische onderzoeken op het voormalig T&D terrein en de indicatieve scheiding tussen de fluviaatiele terrasrest en randzone.	7
Afb. 4: Plangebied (ongeveer) op de kaart van Jacob van Deventer (1560) (links) en het Schilderij van het Beleg van Rennenberg (1578) (rechts). Op de kaarten is te zien dat de omgeving ('De Veenen') relatief nat is.	8
Afb. 5: Plangebied op de Hottingerkaart (1773 - 1794). Op de kaart is geen bebouwing zichtbaar.	9
Afb. 6: Plangebied op de kadastrale kaart (1832). Het plangebied hoort bij een uitgestrekt bouwland; 'De Deventer Enk'.	9
Afb. 7: Het plangebied op de archeologische verwachtingskaart van de gemeente Deventer.	10